

*Ovde unesite naziv Vase škole , na primer Elektrotehnička škola Nikola Tesla, Zrenjanin

DIPLOMSKI RAD

Tema:
TAKSE

Profesor-mentor:
*ime mentora

Učenik:
*Vase ime, razred

2009.

Uvod

Pod taksa se u finansijskoj teoriji i praksi podrazumevaju prihodi koji predstavljaju novčani ekvivalent za usluge koje čine organi državne administracije ili druga javno pravna tela fizičkim ili pravnim licima.

Takse se dele:

- na administrativne takse
- lokalne komunalne takse
- sudske takse

U finansijskoj literaturi nema mnogo razlika u definisanju taksi kao oblika javnih prihoda. Naime, pod taksa se obično podrazumevaju oni javni prihodi koje država i njeni organi primaju kao protivnaknadu od pojedinaca ili grupa za učinjene usluge svojih organa ili ustanova. Takse, prema tome, predstavljaju novčani ekvivalent za usluge koje čine organi državne administracije ili druga državna tela fizičkim i/ili pravnim licima. Ova činjenica predstavlja elementarnu karakteristiku taksa kao oblika javnih prihoda i omogućuje da se precizno podvuče linija razgraničenja između taksa i drugih kategorija javnih prihoda, poreza i doprinosu posebno. Međutim, i ako je pojam taksa u literaturi dosta precizno definisan i razgraničen od poreza (posebno) i doprinosu, u praksi, se u znatnom broju slučajeva, termin taksa upotrebljava za obeležavanje poreskog oblika, i obratno. Od interesa mi je upoznati kolege s tim da precizno razgraničenje između poreza i taksa nije sprovedeno na primer ni u francuskom jeziku i fiskalnom zakonodavstvu, budući da se često može naići na mešanje termina "import" (porez) i "taxe" (taksa) za obeležavanje pojedinih kategorija javnih prihoda. Tako se u francuskom jeziku jedan od najvažnijih poreskih oblika, porez na dodatu vrednost, naziva "taksa na dodatu vrednost" (taxe sur la valeur ajoutée).¹

Kad je reč o javnim rashodima treba razlikovati da li oni imaju opšti karakter, da li javni interes dominira ili se kod pojedinih javnih rashoda pojavljuje posebna korist pojedinaca koji zahteva određenu uslugu ili radnju. U prvom slučaju, koštanje javnih rashoda će da podnesu svi obveznici javnih prihoda (porezi), a u drugom slučaju će sve troškove ili samo neki njihov deo da podnese korisnik te posebne usluge.

Za sve vrste usluga ili radnji koje pružaju odnosno čine državni organi, se ne naplaćuje taksa ili neka druga protivnaknada. Zapravo, plaćanje taksi se odnosi samo na tzv. nematerijalne usluge koje pružaju državni organi. To se odnosi posebno na usluge administrativnih, carinskih ili sudske organa. Privredne usluge državnih organa nesmeju biti predmet plaćanja taksa. Prihodi ove vrste predstavljaju privredne prihode države (prihodi državnih preduzeća), a ne taksene, a za pojedinaca - korisnika plaćanje takve usluge je cena usluge. Treba voditi računa da taksa nije cena za pruženu uslugu od strane državnog organa. Visina takse se ne konstituiše po kriterijumu vrednostipružene usluge. Ona predstavlja samo specifičan oblik participacije korisnika usluge u finansiranju delatnosti državnog organa koji mu pruža konkretnu uslugu na njegovo tržište.

Izuzev navedene karakteristike taksa, ne treba iz vida izgubiti, kao značajnu karakteristiku ove vrste javnih prihoda, i dobrovoljnosti. Nasuprot porezu koji predstavlja obavezno davanje, sa elementima prinude u određenim fazama, pri plaćanju takse, lice koje plaća taksu slobodno donosi odluku da li će se koristiti uslugom i platiti taksu ili neće. Veoma su retki slučajevi da se neka taksa plati (sa elementom prinude), iako se usluga nekoristi (

---

¹ Božidar Jelčić – Finansijsko pravo i finansijska znanost, Zagreb, 1998. Str. 42.

----- CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU -----

<http://www.maturskiradovi.net/eshop/>

POGLEDAJTE VIDEO UPUTSTVO SA TE STRANICE I PORUČITE RAD
PUTEM ESHOPA , REGISTRACIJA JE OBAVEZNA.

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: **maturskiradovi.net@gmail.com**